

TARTALOM

A nagyváradai „Fekete sas“-szálloda pályatervei.

Oldal	Díj	Jelige	Tervezők
1—4	Szöveg		
5—7	I. díj	Pezsgő	<i>Komor és Jakab</i> , Budapest.
8—10	II. díj	Turul	<i>Habicht Károly</i> , Budapest.
11—13	II. díj	Terpsichore	<i>Tőry Emil</i> , Budapest.
14—15	Megvételre ajánlott tervek	Központ	<i>Sebestyén Artur</i> , Budapest.
16—17	—	Sasfiók	<i>Hikisch és Kotál</i> , Budapest.
18—19	—	Biharország-Nagyvárad	<i>Kiss Géza és Bihari Benő</i> , Budapest.
20—21	—	Bihar	<i>Román Miklós</i> , Budapest.
22—32	Szöveg, melléklet		

BERÉNYI GYULA ÉS TÁRSA

aszfalt- és aszfaltlemez
tetőfedési vállalata

Budapest, VII., Rózsa-u 27.

Telefon 59 - 28.

Eszközök kifogástalanul: burkoló és falszáritó munkákat aszfalttal, aszfalt tető-lemez és facément-födéseket hosszabb jótállással. Szállít kitérőnek bizonyult aszfaltelszigetelő-lemezt, carbolineumot és mindenféle anyagot a fenti munkákhoz. Felvilágosítások és költségvetések készséggel adnak díjmentesen.

ANTONY ÉS LUX ácsmesterek ♥ BUDAPEST
IX. KER., IPAR-UTCA 15—21.

KULCSÁR SÁNDOR bronzárú és csillárgyára, BUDAPEST,
VI., Desseffy-utca 11. Telefon 25-44.

Cserép és palafedés RATZKA GYULA ÉS TÁRSA, tetőfedő-mesterek
legjutányosabban, kartellen kívül Budapest, IV., Váci-utca 67. — Telefon 51—36.

FELLNER LEO műszaki papírgyára BUDAPEST, V., Váci-út 4.
TELEFON SZÁM 23—48.

Sürgőny cím: Pozitív, Budapest. Fénymásolópapír és vásznak. Rajz-, vázlat-, másolópapír és vásznak. Teljes fénymásolati berendezések. Rajz-, írószerek és építészeti nyomtatványok dús választékban.

Építési program.

Az építménynek tartalmaznia kell egy szállót és egy a szállótól teljesen elkülöníthető városi vigadót.

A szálló a szükséges alapincézéssel, két emeletsorral képezendő ki a földszint fölött.

A vigadóval kapcsolatosan egy tisztí kaszinó tervezendő, a kisterem mellé, hogy a kistermet multságok alkalmával használhassák. A szálló főhomlokzata a bejáratnál a Szt.-László-tér felé essék, a vigadó kocsí felhajtója és bejárata, a szálló főbejáratától elválasztandó. A földszintre, az utcai sarok helyiségbe egy teljesen modern, térs kávéház tervezessék; a kávéházi főhelyiség legalább 200 m² területtel bírjon.

A földszinten megfelelő nagyságú vendéglő, külön éttermekkel és az udvari térben téli kertnek használható étkező helyiséggel, a Kossuth Lajos-utca felől sörház, az utcai kimérésre való korcsma, a többi utcai helyiségekben üzletek tervezendők.

Udvaron kocsiszin és istálló.

Emeleten összesen 60 db vendégszoba és egy 4 szobás lakás a vendéglős számára. Minden emeletsorban fürdők, vízőblítéses klozetek tervezendők. Mellék-lépcsők kellő számban.

RÁKOS MANÓ szobrász BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 13. Telefon-szám 52-52.
 ☉ Készít: mindennemű gipsz-, kő-, műkő-, stuccatur-, Rabitz- és műmárvány-munkákat.

Egyesült Parketgyárak R.-Társaság Budapest, V., Báró-Atzél-utca 3. (Vigszínház mellett). Telefon 46-28.
 — Legjobb minőségű padolati munkák vállalata. —

Krisztián és Novák Ajánlják magukat homlokzat, teremdiszitmények és iparművészeti tárgyak kivitelére minden stýlnemben.
 szobrászok Telefon 80-00. műterem: Budapest, VI., Kmetty-utca 20.

REITZER FERENC FESTŐ ÉS MÁZOLÓ BUDAPEST, VII., RÓZSA-UTCA 32. — TELEFON-SZÁM 11-81.

HERZL L. M. épület üvegezési vállalat, BUDAPEST, VII. kerület, Károly-körút 7. szám.

Különösen súly helyezendő arra, hogy a lépcsőház és belépő csarnok teljesen modern kényelemmel képeztessek ki. Vendégszobák kályhafűtéssel, a nagyobb helyiségek és folyosók meleg légfűtéssel látandók el és villamos világítás vezetendő be.

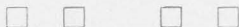
A vigadó helyiség külön lépcsőházzal, teljesen különálló éttermekkel, cukrászdával, kényelmes előtermekkel tervezendő. Konyha és mellékhelyiségei úgy helyezendők, hogy szállodából és vigadóból megközelíthető legyen. Vigadó nagyterme 300 m² alapterülettel, kisterem 100—120 m² területtel birjon. Legalább 200 m² összkiterjedésű éttermekkel, rúhatárral és női öltözőszobával.

Tiszti kaszinóban könyvtárszoba is tervezendő.

A mulató és szálló közönség lehetőleg elkülönítessék.

Az építkezés előirányzott összege 600,000 koronán túl ne terjedjen. Ezen összegbe a világító csillárok és világító testek nem foglaltatnak benn.

A város vízvezetékekkel és csatornázással van ellátva.

RADÓ I.

vízvezetési-, légszesz- és csatornázási-, closetek, fürdőszobák, minden-nemű fűtések és szellőztetések, valamint épület- és horganydíszféményű bádogos munkák vállalata. 99999999 TELEFON SZÁM 55—15.

BUDAPEST, VII. KERÜLET, VALERO-UTCA 12. SZÁM, KIRÁLY-UTCA SAROK.

Építészeti tervek passepartourozását és cachiro-zását a legnagyobb gondtal és ízléssel készíti:

Furmann Gyula, Budapest,

— VII. ker., Dob-utca 14. szám. —

MÜLLER REZSŐ

KÖFARAGÓMESTER BUDAPEST, IX. KER.,
VÁGÓHÍD-UTCA 18. SZ. ☛ Telefon 84—87.

VÖGERL ALAJOS

SZOBRÁSZ, VIII., TAVASZMEZŐ-
UTCA 22/a. — TELEFON 50—21.

NEUMANN MARTON

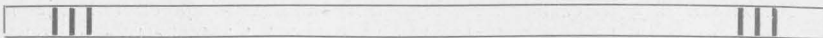
KERTÉSZ-UTCA 25. szám.

tervrajz színező, a magyar építő-
művészek szállítója BUDAPEST, VII.,

☛ Árjajlatok díjtalanul. ☛ Telefonszám 24—21.

Rabitz-szövetek,
áthányó-rosták és
sodronyfonatú ke-
ritések kaphatók:

KOLLERICH PÁL ÉS FIAI
cs. és kir. udvari szállítóknál
Budapest, VI., Ferencz József-rakpart 21.

A birálati jegyzőkönyvből.

A pályatervek benyújtási határideje 1905. szept. hó 30. Beérkezett összesen 13 pályamű. A bíráló-bizottságban Nagyvárad város polgármestere elnökségével résztvettek a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet részéről Gerster Kálmán és Schulek János, a Magyar Építőművészek Szövetsége részéről Hüttl Dezső és Kőrösy Albert; Komlóssy József tanácsnok és Kőszeghy József városi főmérnök. A bizottság a terveket a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében 1905. okt. 26-án bírálta el.

„Pezsgő”. Nagy gyakorlati tudással és művészi érzékkel előállított terv. A szálloda bejárata igen jó, kiemelendő a külön kocsibejáratnak alkalmas kapcsolata a fő lépcsőházzal. A bejárat melletti iroda üzletnek célszerűbben volna felhasználható. A kávéház, étterem, téli kert elhelyezése célszerű. A tágas központi konyhák alagsorban való elhelyezése, ami vidéki viszonyainkat tekintve, nem szerencsés, bár tagadhatatlan, hogy az ételkiszolgálás kérdése minden irányban teljesen meg van oldva.

A vígadó szép és monumentális. Igen alkalmas kocsibehajtójából egyúttal a tisztú kaszinó belépőjébe is juthatni. A klosetek, karzatlépcsők, ruhatárak

RONA ÉS DAJKOVITS a Magyar Építőművészek fényképésze, Budapest, IV., Erzsébet-tér 7., a Bécsi-u. sarkán. Telefon 16-29. TEMESVÁR, Zoolóya-u. 5. Telefon 733. Este és borus időben felvételék villanyfénynél.

SZABÓ ANTAL SZOBRÁSZ — VII. ker., VÁROSLIGETI-FASOR 39—41.

STANEK JÁNOS, RAKOS-SZT-MIHÁLY
KÉSZIT: MONIER-, STUKATOR- ÉS DISZITŐ MUNKÁKAT.

FORGÓ ÉS TÁRSA Bpest, VII., Dohány-u. 16—18.
— üvegezési vállalat — Elvállal mindenféle épületüvegezést.

Marx és Mérei tudományos műszerek gyára, BUDAPEST, VI., Aradi-u. 60. Telefon 21—06. Gyártanak mindenféle MÉRŐ MŰSZEREKET építésszek és mérnökök számára. — Javításokat elvállalunk.

 CIMTÁBLÁK,
 BETŰK fémből,
bádogból, fából, vala-
mint üvegcímfestéssel

BRUCHSTEINER GÉZA
BUDAPEST, VII., DAMJANICH-U. 19.

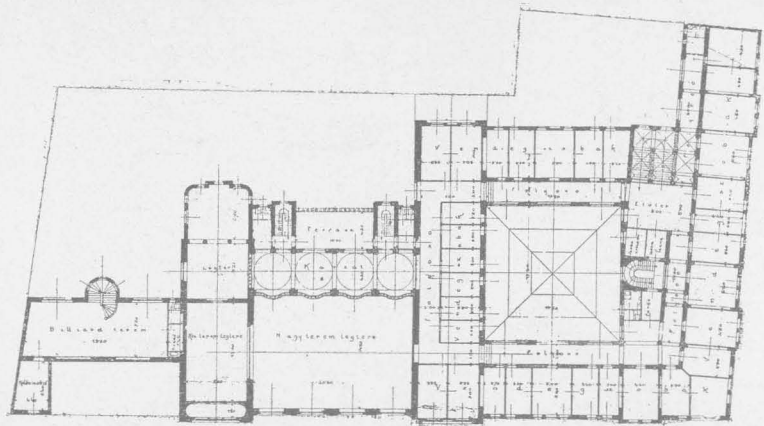

Távlati kép.

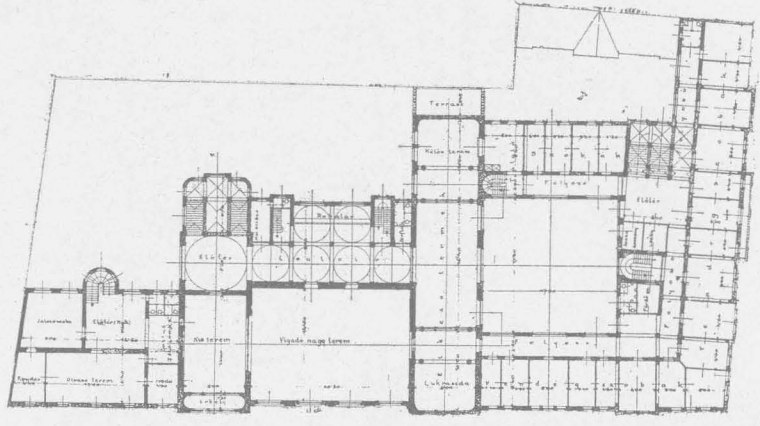
1. sz. — I. díj. — Jellege: Pezsgő.

Komor és Jakab, Budapest.

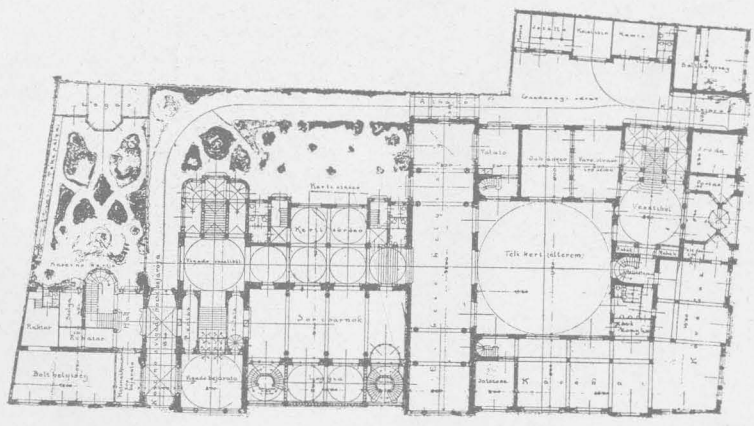
8

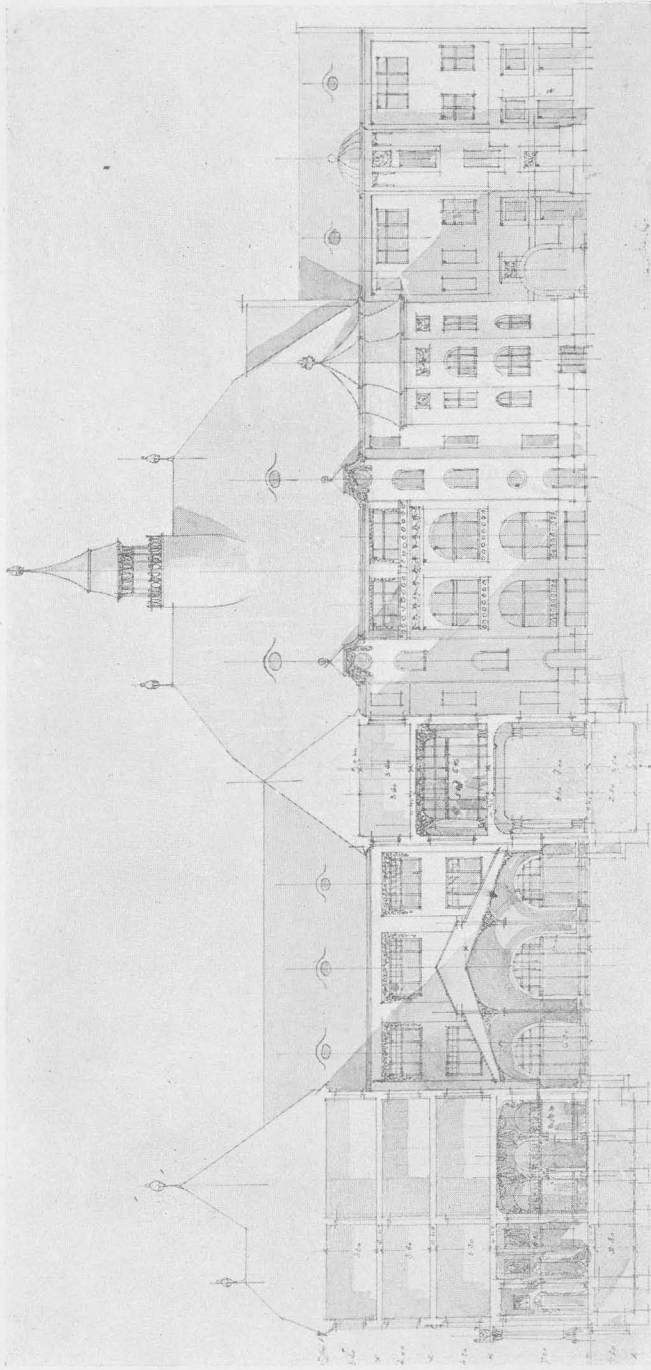
II. em. alaprajz.

I. em. alaprajz.

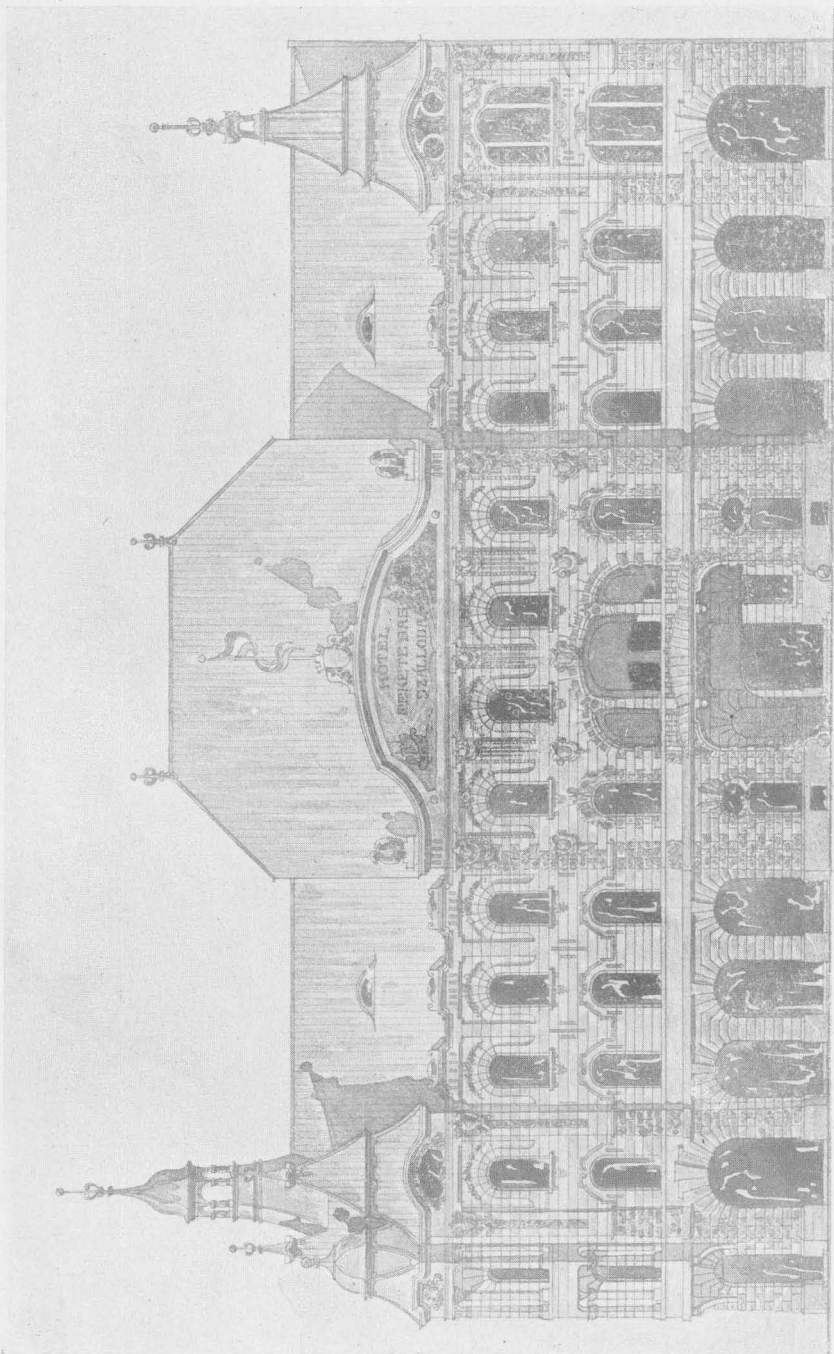
Földszint.

Hosszszelvény.

1. sz. — I. díj. — Jelige: Pezsgő.

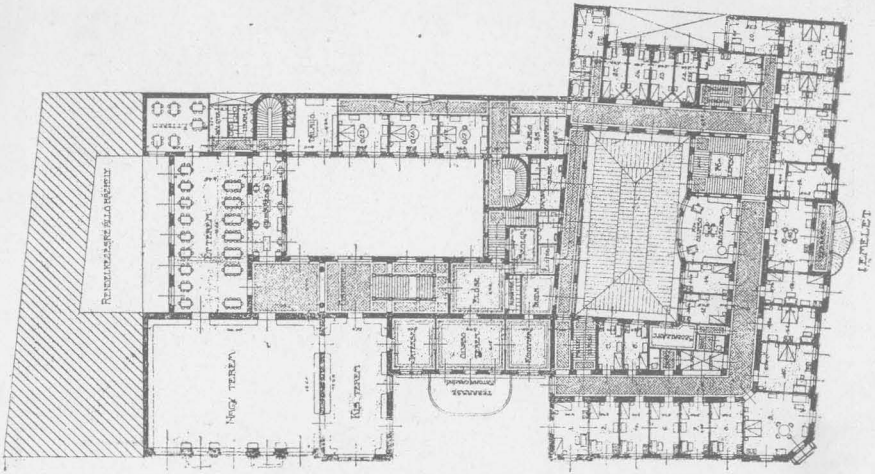
Komor és Jakab, Budapest.

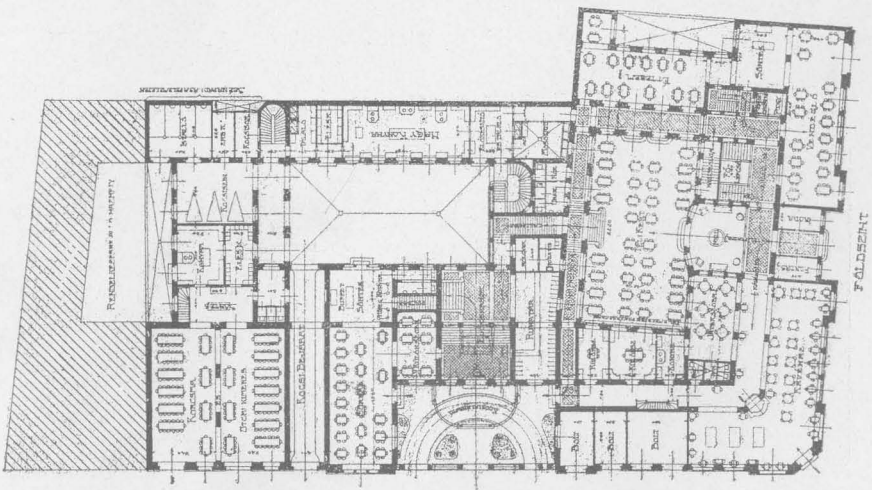
Főhomlokzat.

2. sz. — II. díj. — Jellege: Turul.

Habicht Károly, Budapest.

I. em. alaprajz.

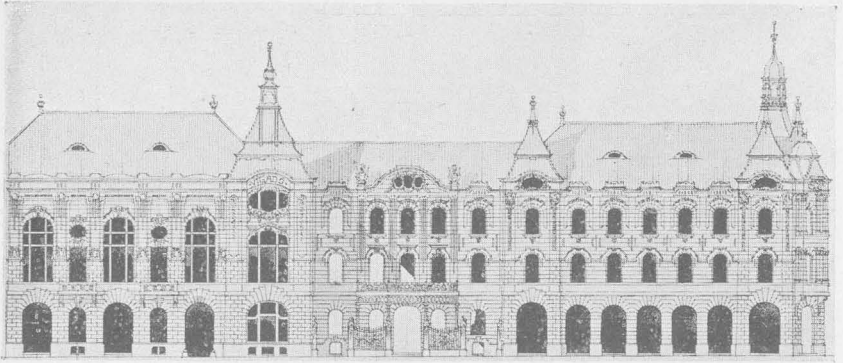

Földszinti alaprajz.

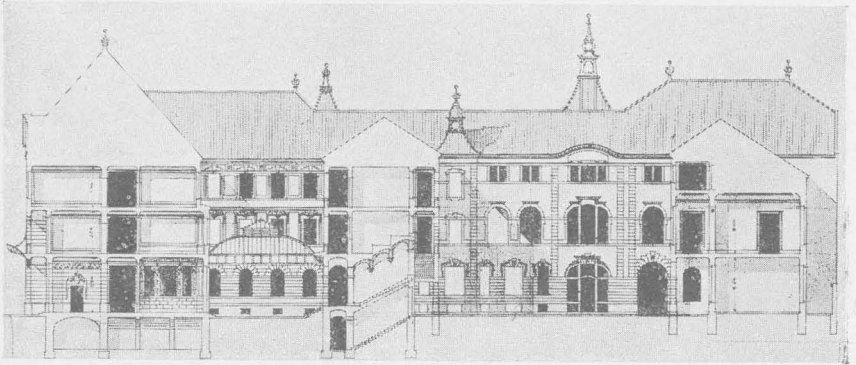
2. sz. — II. díj. — Jelige : Turul.

Habicht Károly, Budapest.

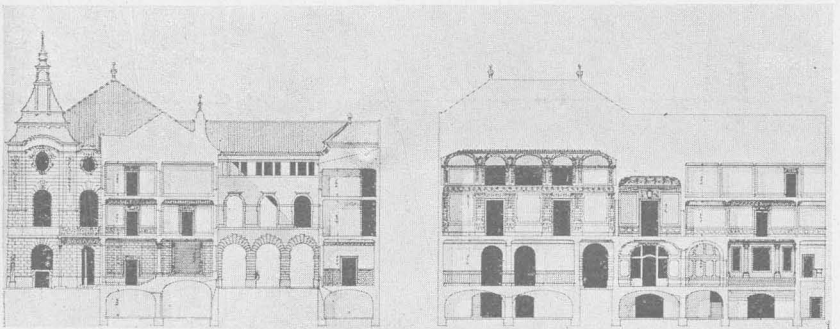

Oldalhomlokzat.

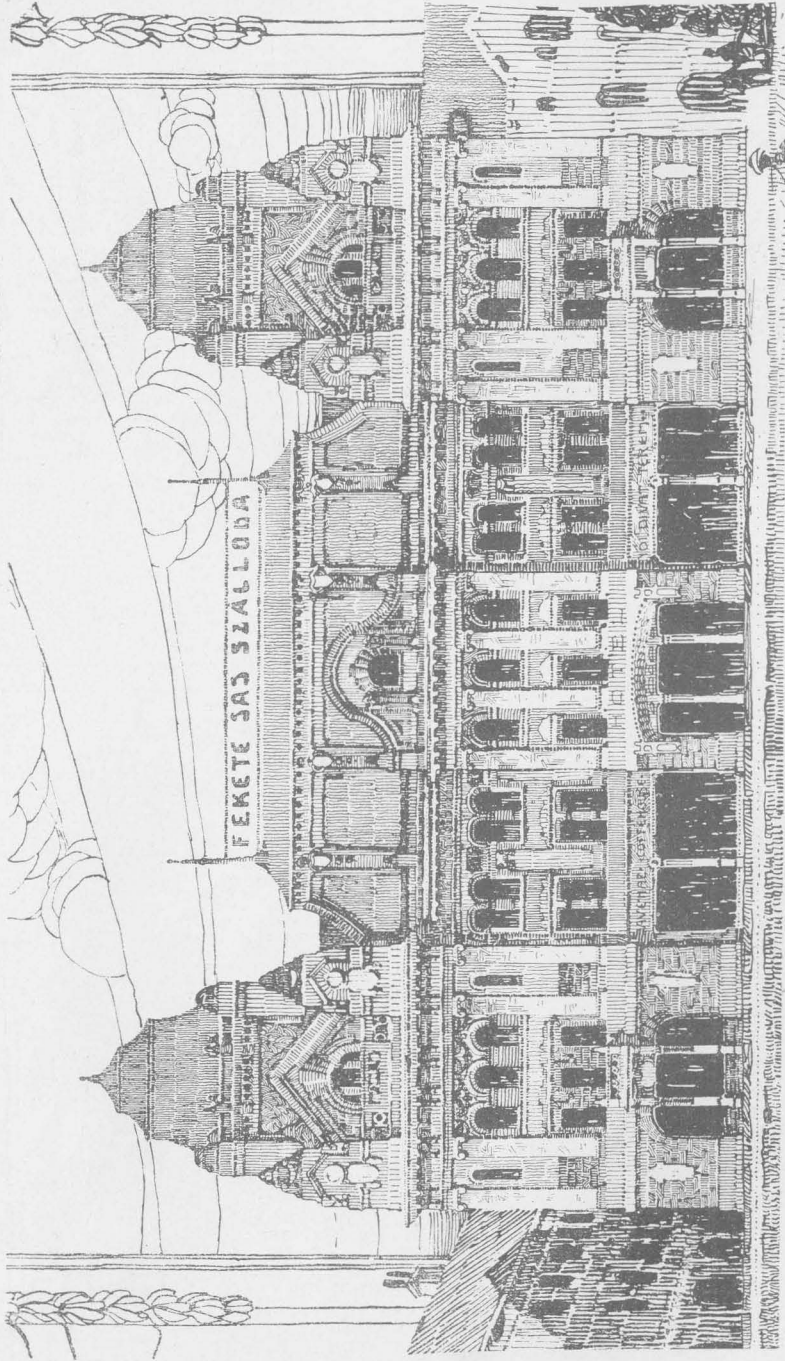

Hosszmetszet.

Keresztmetszetek.

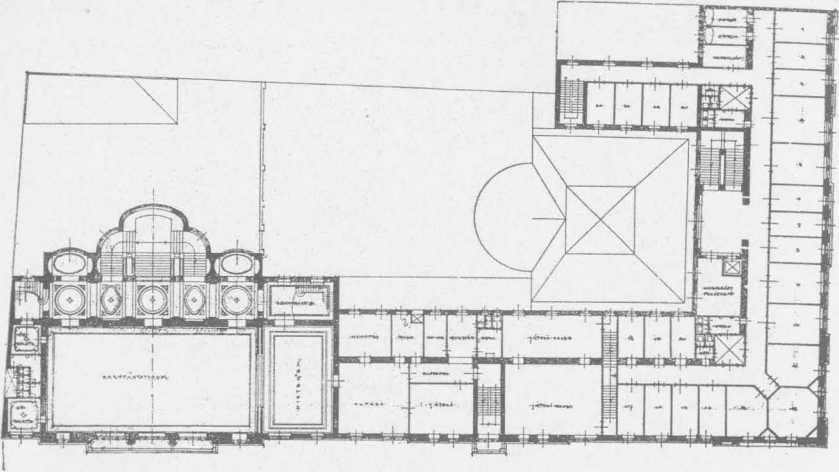

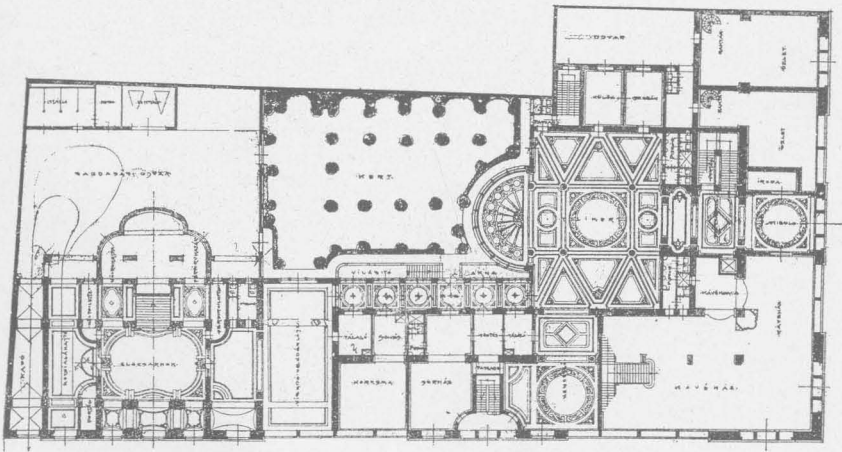
3. sz. — II. díj. — Jelige: Terpsichore.

Főhomlokzat.

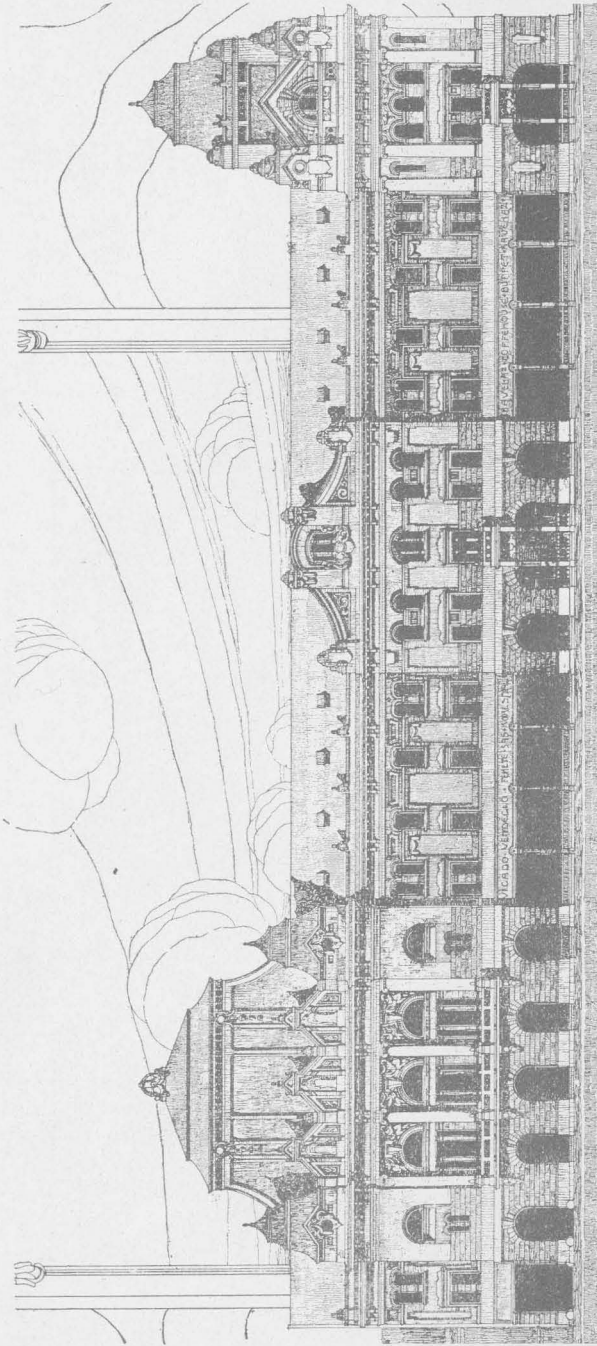
Tóry Emil, Budapest.

I. em. alaprajz.

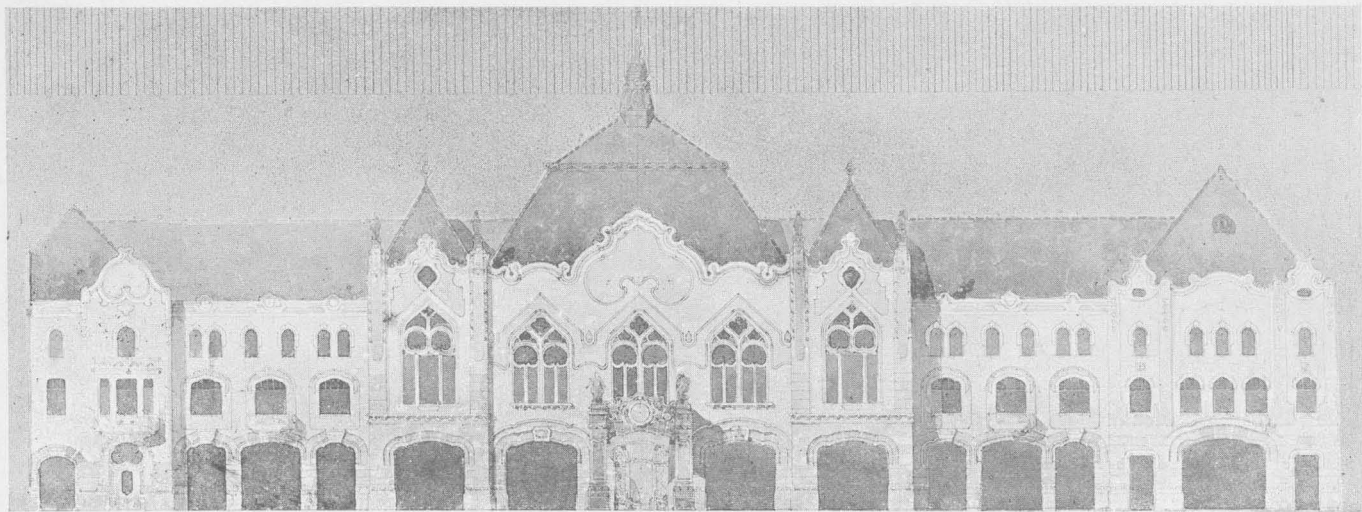
Földszinti alaprajz.

3. sz. — II. díj. — Jelige : Terpsichore.

Oldalhomlokzat.

Töry Emil, Budapest.

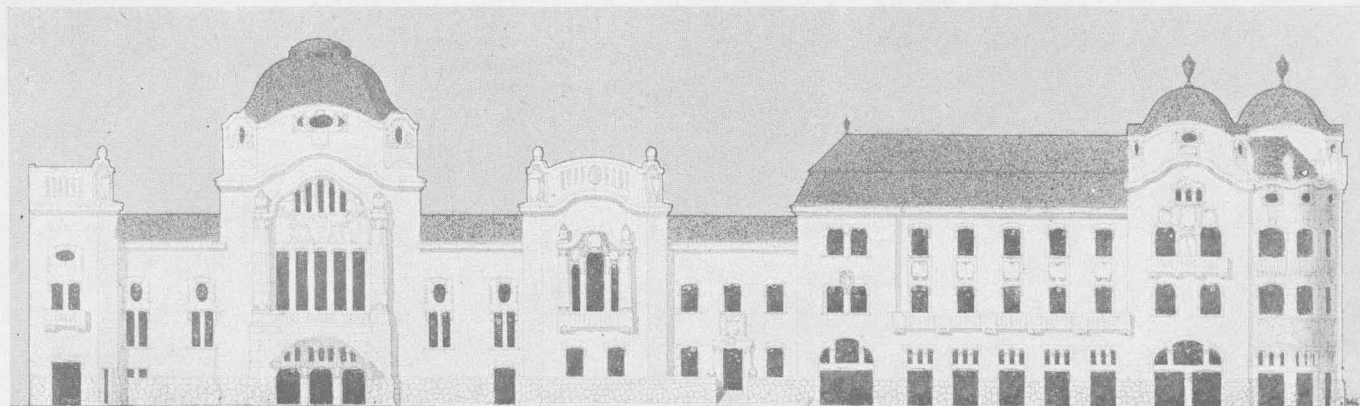
Kossuth-utcai homlokzat.

4. sz. — Megvételre ajánlott terv. — Jelige : Központ.

Sebastyén Artur, Budapest.

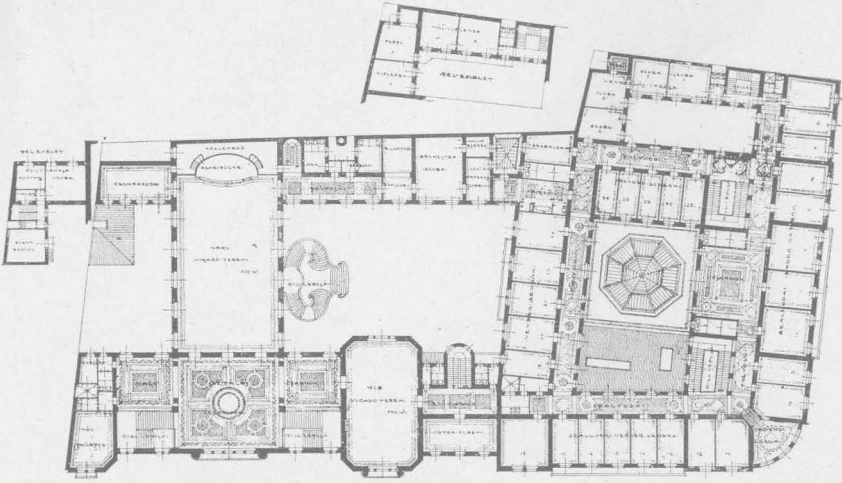

Kossuth-utcai homlokzat. (Késsel kihuzott rajz után.)

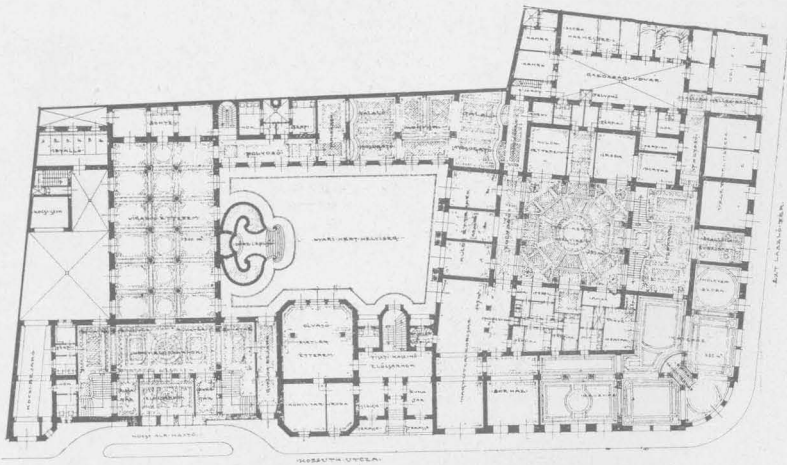
5. sz. — Jelige : Sasfiók.

Hickisch és Kotál, Budapest.

I. em. alaprajz.

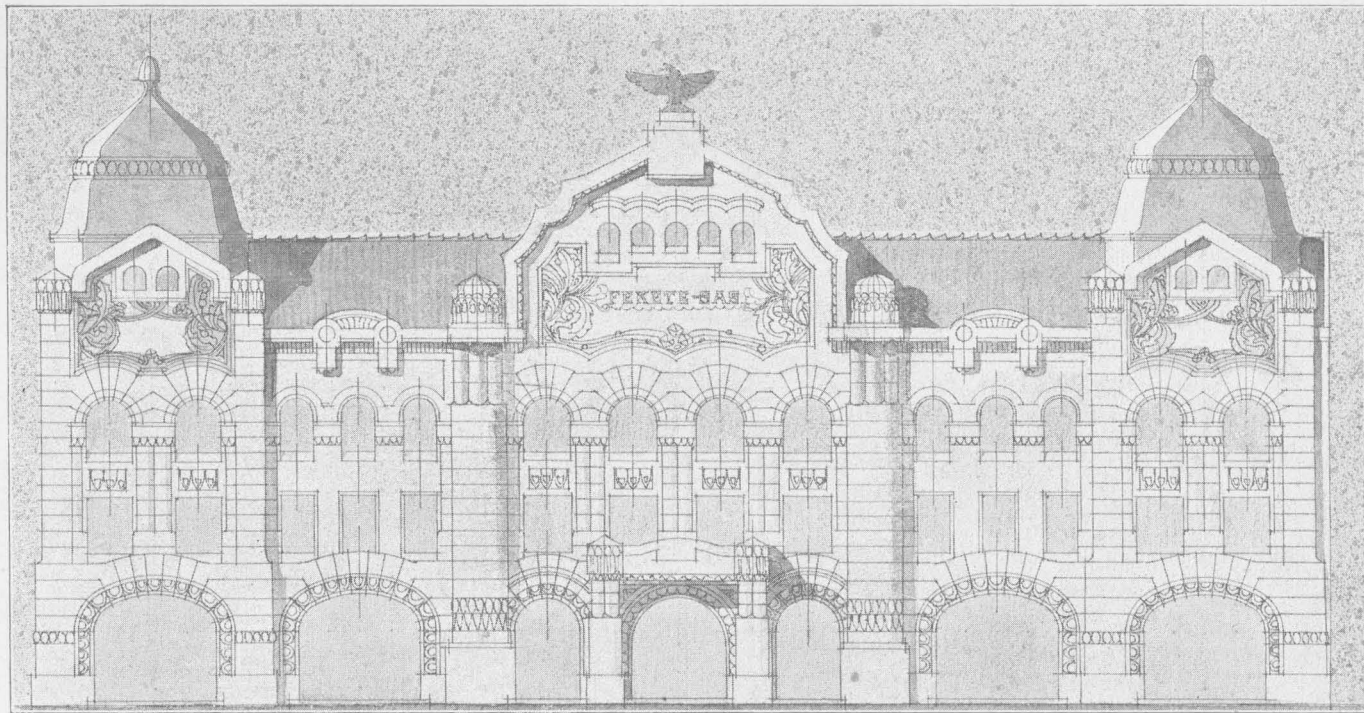

Földszinti alaprajz.

5. sz. — Jelige : Sasfiók.

Hickisch és Kotál, Budapest.

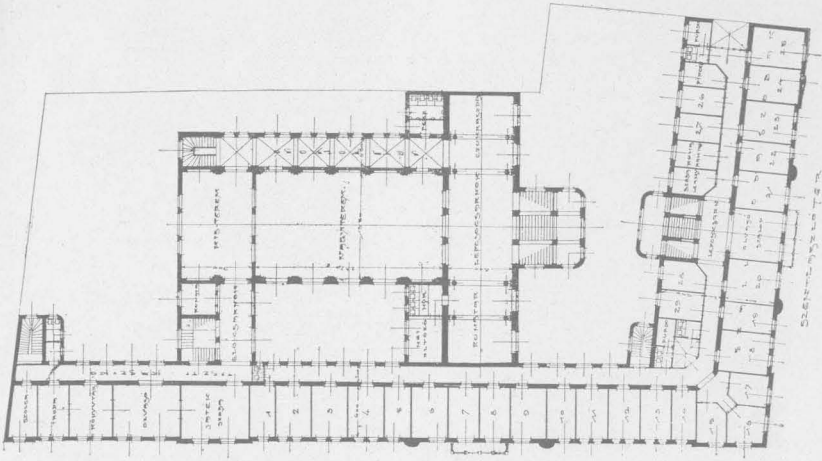

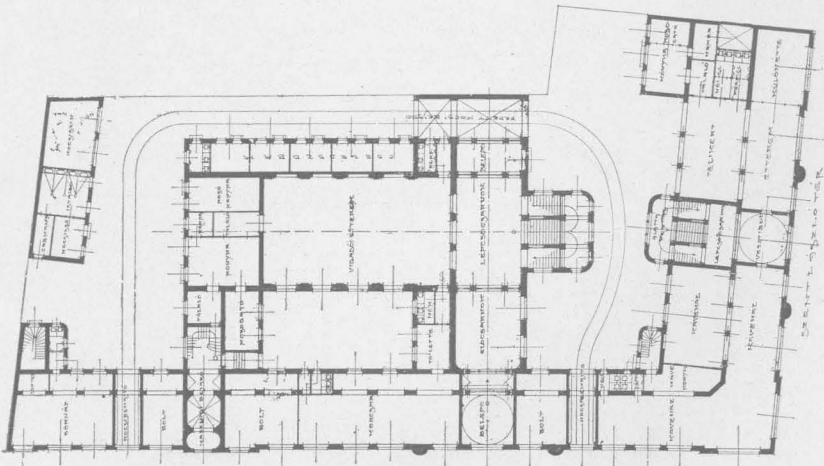
Szent László-téri homlokzat.

6. sz. — Jelige : Biharország—Nagyvárad

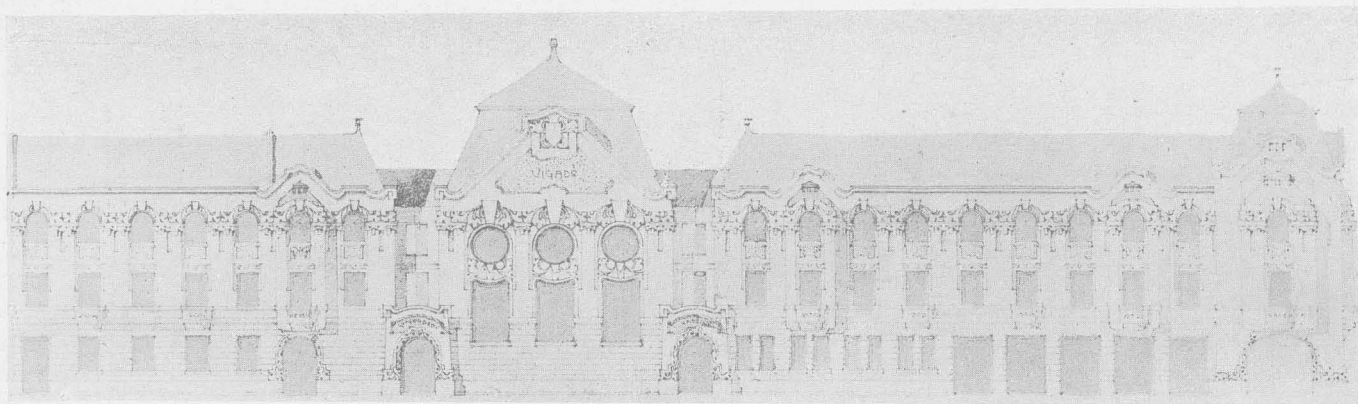
Kiss Géza és Bihari Benő, Budapest.

I. em. alaprajz.

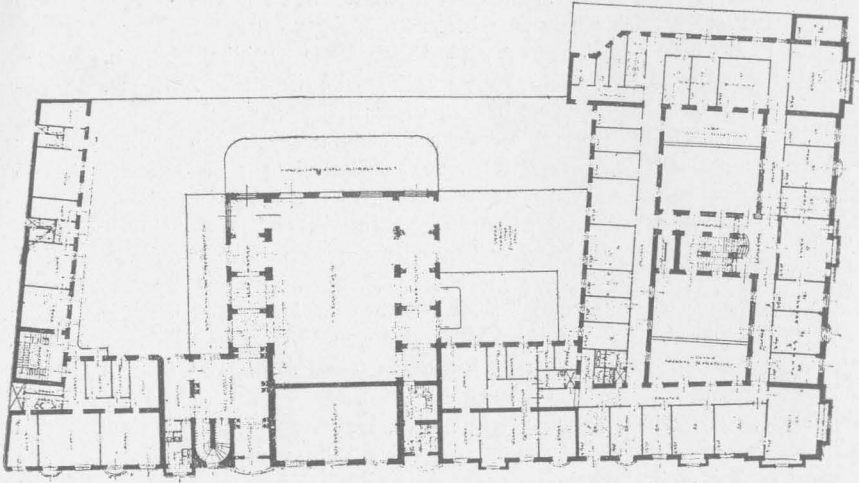
Földszinti alaprajz.

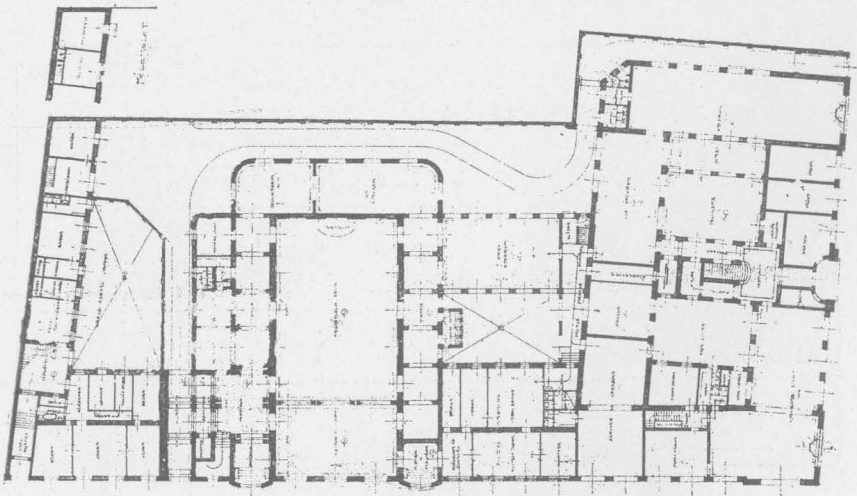
7. sz. — Jelige : Bihar.

Kossuth-utcai homlokzat. (Kékkel kihuzott rajz után.)

Román Miklós, Budapest.

I. em. alaprajz.

Földszinti alaprajz.

elhelyezése célszerű, a női toilette-helyiségek kelleténél kisebbek. Igen jól van megoldva az étterem elhelyezése is.

A tisztai kaszinó az I. emeleten jó elhelyezést talált, hiba azonban, hogy a klosettjei közvetlenül a tálaló ételfelhúzóknál mellé kerültek. A II. em. magaságban a padlástérbe helyezett billiárd célszerű.

A homlokzat kiképzése *) vakolat-architektúra egyszerűbb motívumaival s ügyes csoportosításával, arányos tömegelosztásaival igen kellemesen hat, s jó művészi érzékkel párosult nagy gyakorlottságról tesz tanulságot.

„Turul”. Jó és érdekes terv, mely első sorban gyakorlati igényeket igyekszik kielégíteni és ennek kedvéért lemond a nagyobb művészi szárnyalásról.

Bejárat tágas. A ruhatár a földszinten jó, a főlépcső egy karban vezet az emeletre, de sem a vesztibüllet, sem a díszhellyekkel nem esik tengelybe. Felső végével a széles foyerbe torkol, de nem éppen monumentális módon záratik le a nem szerencsésen diszponált étterem záró fala által. Hibázthatandó, hogy a klosett csak az éttermeken keresztül érhető el. A tisztai kaszinó elrendezése célszerű, a hozzájutás azonban tekervényes. Ügyes eszme, hogy a tisztai kaszinó ünnepélyei alkalmával a vígadó főlépcső alkalmas módon volna igénybe vehető. A szálloda megoldása a terv legkiválóbb része, amennyiben az összes felmerülő követelményeket kiváló gyakorlati érzékkel oldja meg. Hibás a téli-kerthez szolgáló klosett elrendezése. A központi konyha alkalmas helyen, jól megvilágítva az összes vendéglői helyiségektől könnyen hozzáférhető.

Az étterem, kávéház, télikert megoldása teljesen megfelelő.

Csinosan rajzolt, szerény eszközökkel hatni akaró barokkos homlokzatai közül, különösen a Kossuth Lajos-utcai rész mondható sikerültnek.

„Terpsichore” alaprajzi elrendezése egyszerű és világos, nagy kerteket és udvarokat hagy ki. Vendéglője és téli kertje szép elrendezésű. A hotel irodája sötét, lépcsőházi földszinti világítása sem tökéletes. Kávéháza nagy, de a lépcső sok helyet foglal belőle el. A korcsma, kávéház és söntés elhelyezése jó. Rendkívül lényeges hiba azonban a konyha elhelyezése a pincében, mert ablakai nincsenek, a konyha sötét és nehezen szellőzhető. A vígadó vendéglőjének

*) A homlokzatrajz a közlésnél nem állott rendelkezésünkre.

  HATSEK SZABADALMA.

ETERNIT-PALA a jelenkor legjobb tetőfedő-anyaga

BUDAPEST, Andrássy-út 33. NYERGESUJFALU (Esztergom)

VILLAMOS BÉRENDEZÉSEK erőátvitelre és világításra. Benzín és gázmotorok. FEJÉR ES SCHMIDT. BUDAPEST, V., Eötvös-tér 2. szám. Telefon 91-40. — Költségvetések díjtalanok.

Legújabb szabadalmazott »LUX« Acetylén készülékek, veszélytelen és kezelés nélküli fejlesztők. Pénz- és páncél-szekrények. **FEJÉR GYULA** BUDAPEST, Telefon 91-40. Költségvetések díjtalanok. V., Eötvös-tér 2.

 WAGNER KÁROLY **SZOBRÁSZ**
ARAD, CSIKY GERGELY-UTCA 23. SZÁM

nagy előnye, hogy összefüggésbe hozható a téli kerttel, mely szintén igénybe vehető a vígadó közönségétől. A vígadó elrendezése axiális és monumentális. A ruhatárak eldugott helyen állanak és torlódást okoznak. A cukrászda kicsiny, benne a karzati lépcső a teret foglalja el. A tervnek nagy szerkezeti hibái vannak. A vígadóban nehéz, majdnem lehetetlen falkiváltások mutatkoznak, az utcasarkon főfalak nincsenek áthúzva, a sarkok nagyarányú kupola felépítményeinek hátsó része a világitó udvar felé kerül.

A homlokzatok és metszetek kivitele azonban valóban művészi kézre vall, bár egyes falépítményei kissé aránytalanul nehezek.

„Központ”. Falazott kocsielhajtója meg nem engedhető módon hosszan kinyulik az amúgyis keskeny mellékutca. A keskeny bejárat tágas, ruhatáruól szolgáló vesztibülbe vezet. Az emeletre vivő lépcső csinosan van megoldva s a nagyteremmel szép összefüggésben van.

Az emeleti étterem nem elég terjedelmes. A tisztai kaszinó berendezése elég jó, azonban nem szép a kocsielhajtóval összeütközésbe jutó lépcsőház. A szálloda bejárata, lépcsője, szobáinak elrendezése helyesen van megoldva, azonban elhibázott a konyha helyezése, mert az ételek kiszolgálása a tisztai kaszinó és utcai étterem felé hosszú uton át történik. A télikert tetszetős, de tulságosan kicsiny.

Az alaprajzi megoldást messze felülmulja a finom művészi érzékkel meg-rajzolt, szépen csoportosított, modern jellegű homlokzat.

„Sasfők”. Értelemmel rajzolt terv; bár számos helyes gondolatot is tartalmaz, elrendezésének néhány sarkalatos hibái miatt nem sorolható a sikerültebbek közzé. Az étterem jól közelíthető meg a konyha felől, világitását azonban rontja a díszudvarba vezető nagy előlépcső.

A vígadó legfőbb hibája, hogy a kisterem a nagyteremmel nincs összefüggésben, s a cukrászda csak a nagyteremmel át közelíthető meg. A kaszinó földszint és emeletre való megosztása célszerűtlen; A télikert, konyha, sörház és korcsma elhelyezése jó, az üzletek a nagy tér felől könnyen hasznosíthatók.

A homlokzat a helyiségek elrendezését és jellegét festői hatásra törekvő külső csoportosítással igyekszik feltüntetni, s bár választott motívumai nem mindenben szerencsések, az egész munka határozott, önálló művészi törekvést árul el.

„SATORIN“-KÖHABARCS-ANYAG

olcsóbb a mésznél, fagymentes, színtartó, kőkemény, plasztikus.

Több színben szállítja: Sátorí-gyár Budapest, IX., Dandár-u. 25.

Országos Üvegfestészet Waltherr Gida, Budapest, VII., Horánszky- (Zerge)-u. 13.

KÖRTING B. ÉS E.

BUDAPEST, VIII. KER., KISFALUDY-UTCA 11. Központi fűtési-, szellőztetési- és egészségügyi berendezések. — Gyári fűtések.

HOFFMANN MIKLÓS MAGÁNMEÉRNÖK BUDAPEST, VI. Teréz-körút 35. Telefon 96-96.

Hygienikus központi légfűtés egycsaládos házak számára. Vízvezeték, világitás.

„*Biharország—Nagyvárad*“. Világos alaprajzi dispoziációból indul ki, de a vigadónak az udvarba helyezését, úgy annak világítása mint homlokzat kiképzése szempontjából szerencsésnek nem lehet tartani. Vesztibül tágas, lépcsőcsarnoka szűk. Éttermei a tér felől drága helyet foglalnak el, és szét vannak szakítva. Konyhája izolálva van, klosettjei télikertből nyílnak. Szálló beosztása elég jó, de a szobasor nagyon elnyúlik a kiszolgálás és kényelem rovására. Vigadó helyiségei jól vannak egymás mellé helyezve, csak a kisterem nem használható külön. Az étterem és emeleti nagyterem sötét. Homlokzata monumentális, de hatásában durva, vakolat-architektúra alkalmazását feltételezve nem volna megfelelő.

„*Bihar*“. A telek végén külön bérházat is tartalmaz. A vigadó magas földszinten tervezetett, ami nem mondható szerencsésnek, mert éttermek számára nem marad elegendő hely. A kocsijáró tekervényes, célszerűtlen. Az egyik klosettcsoport előtér nélkül közvetlenül a díszes foyer középhelyén van. A tisztí kaszinó legfőbb hibája, hogy a kisterembe csak a szűk és szellős vesztribülon át lehet jutni. A szálló bejárója szűk, vesztribülje kicsiny, lépcsője megfelelő, a vendégszobák elrendezése elég célszerű, bár sok a nagyméretű szoba. Étterem utcára nyíló része sötét, télikertje kelletlenül kisebb, a konyha elrendezése ellenben célszerű.

Az ügyes kézzel, csínnal rajzolt homlokzatok jól vannak tagozva és csoportosítva, dekoratív motívumai azonban durvák.

* * *

Az első 1600 korona díjat egyhangulag a pezsgő jeligéjű tervnek ítélte a bizottság; terveztek: *Komor és Jakab Budapest*.

A II-ik pályadíj odaítélésénél a szavazatok száma egyenlően oszolván meg, a II. és III-ik díjat két részre osztván a „Turul“ és „Terpsichore“ jeligéjű terveknek ítélte oda. Turul jeligéjű terv szerzője *Habicht Károly* Budapest, a Terpsichore jeligéjű terv szerzője *Töry Emil* építész Budapest.

500—500 koronával való megvételre ajánlotta a bizottság „Előre“ és „Központ“ jeligéjű terveket.

A legnagyobb sikert elért legolcsóbb fűtőrendszer a szabadalm.

„REFORM“ fatüzeléses cserépkályhánk, melylyel a legegészségesebb és legtisztább meleg érhető el.

Hardtmuth L. és C. csász. és kir. udv. szállítók, Budapest, VI., Andrassy-út 6.

NEUSLOSZ ÖDÖN és MARCZEL Pozsonyi-út 21—23.

Gőzfűrés, faárú és parkettgyár. Ács és asztalos-üzlet. Építési vállalat.

KARL és FARKAS szobrászok

Budapest, VIII., Sárkány-utca 5. szám.

Telefon 88—37.

Készítenek mindennemű gipsz-, kő-, műkő- és cementmunkákat. Stuccomezezeteket, ugymint teljes teremdíszítéseket, kész vagy saját terveink szerint legjobb kivitelben.

RÁKOSI J.

BUDAPEST, VIII., SZŰZ-UTCA 5. sz.

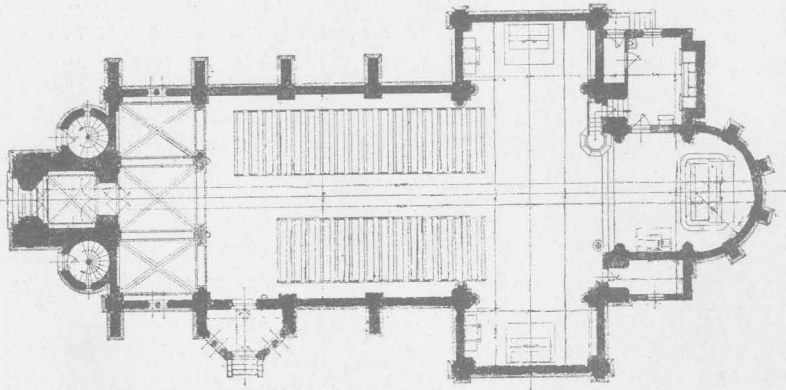
Elvállal bádogos-, légszesz-, vízvezeték, closetek. és fürdőberendezéseket, csatornázásokat és villámhárító-berendezéseket. Valódi Auer-égők, izzótestek és üvegárú, mindennemű légszesz-csillárok olcsón kaphatók. — Elfogad minden e szakba vágó javításokat és házak évi rendbentartását.

A jászkiséri róm. kath. templom.

Tervezte: Nagy Virgil.

A templomot Foltin János egri kanonok építtette szülővárosának. A templom feltöltött terraszon áll, jászkiséri téglából épült,

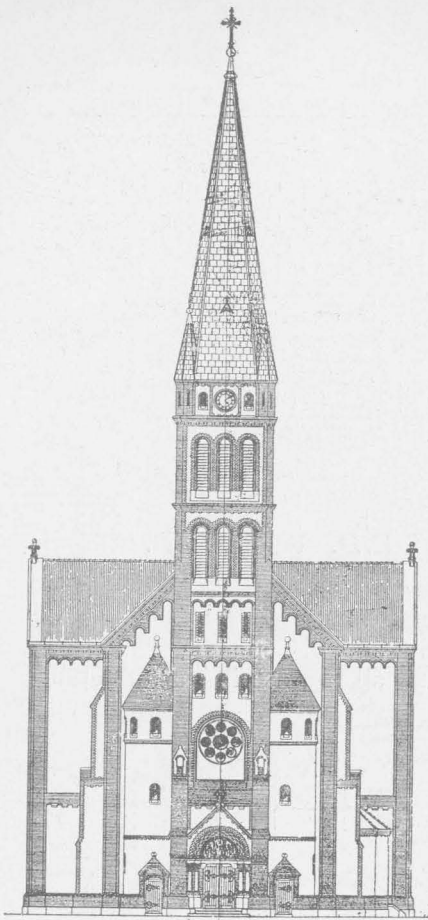

Alaprajz.

kívül nyerstégla-burkolattal, tornya 52 méter magas. Az oltárok benne műmárvány alapzatokon faragott tölgyfából készültek, épügy

GLÜCK JÓZSEF szobafestő, szobakárpitozó és mázó
ARAD, JÓZSEF-FŐHERCEG-UT 7.

BOGDÁNY ÉS TÁRSA VIZMŰGYÁR Budapest VI., Rózsa-u. 59.
TELEFON 988.

Főhomlokzat.

a gyóntató és szószék, míg a padok borovi fából. Az összes díszítő részletek és ornamentek román stílu formaadásban, magyaros jellegben tervezettek.

A templom minden tartóékaival, belső felszereléssel és díszítéssel együtt, de paramentumok nélkül 147.000 koronába került; ebből csupán az épület előállítási költsége 97.000 korona.

Az orgona teste két részbe van osztva, miáltal a középen levő ablak érvényre juthat. Az orgonát és külházát, mely utóbbi a templomnak megfelelően a tervező műépítész rajza szerint román stylusban készült, a pécsi *Angster József és fia* cég szállította, az üvegfestményeket *Mayböhm Károly*, az oltárokat, szószéket, padokat *Mayböhm József és fia*, az ornamentális festést *Kainz János*, a harangokat és harangállványt *Seltenhofer Frigyes és fia* soproni gyárosok, a gyertyatartókat, szentedényeket és paramentumokat *Oberbauer Á.* Utóda szállította.

ID. RIEDER OTTÓ

Hatóságilag engedélyezett villamfelszerelési és műszaki intézet. Villamos világítás és erőátviteli szerelések a legújabb biztonsági szabályok szerint; telefon, villámhárítók, villamos órák, tűz- és vízjelzők szakszerű berendezése. — **Mindennemű elektrotechnikai eszközök és készülékek.**

BUDAPEST, IV., Irányi-utca 20. sz.

(Király-bazár.)

VÁMOS J. IMRE

Budapest, VI. ker., Podmaniczky-utca 6. Épületbádogos, légszesz- és vízvezetékberendező. Telefonszám 46-96.

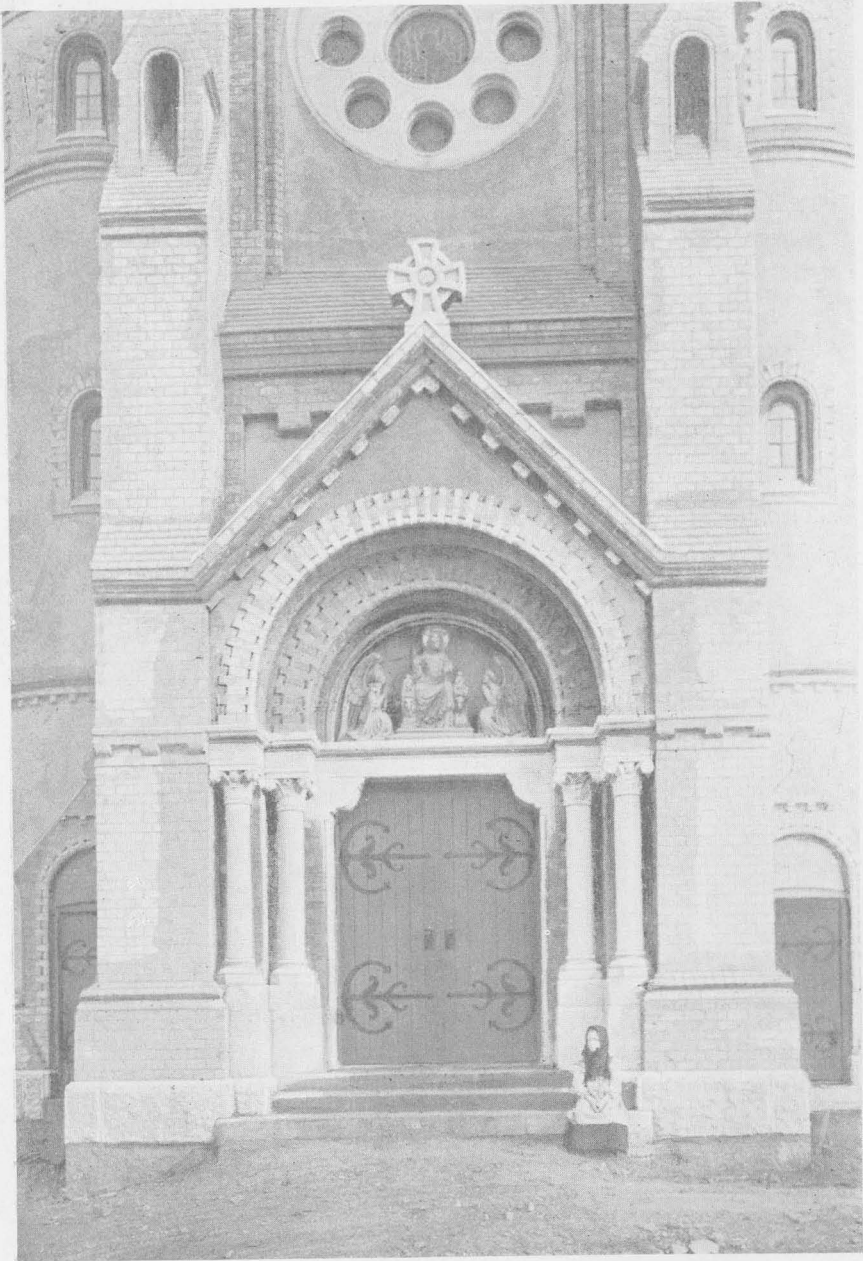
KÓNYA GYÖRGY

épület- és műlakatos

SZEGED.

FISCHER JANOS FIAI kőfaragó-mesterek

BUDAPEST, Baross-tér 10. sz. — Telefon 62-55. — SZEGED, Kálvária-utca 3. sz. Építkezési kőfaragó-munkák. — Siremlékek. — Burkoló- és bútor-márványlapok.

Kapuzat.

A jászkiséri templom.

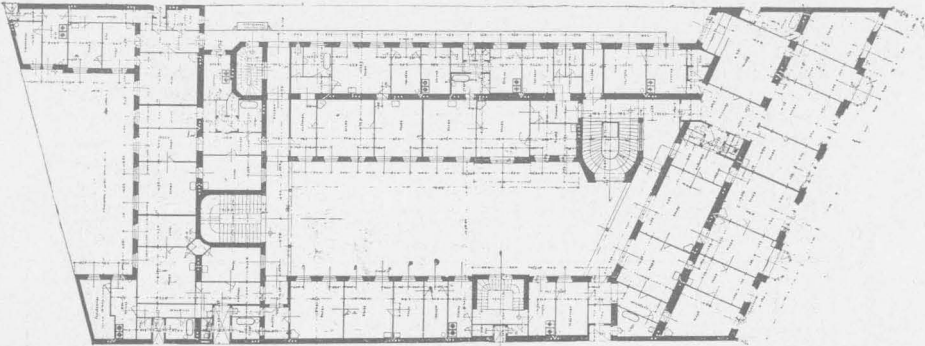
Tervezte : *Nagy Virgil.*

Forgó Miklós úr dohány-utcai bérháza.

Tervezte: *Dr. Hüttl Dezső.*

A feladatot képezte e nagy mélységű ferde telket úgy beépíteni, hogy a telek belseje felé csupa 3 szobás, minden kényelemmel beosztott udvari lakások keletkezzenek, melyek előtt a budapesti szokásos folyosók, az udvari lakások eme általános hibái, elkerültesse. A földszint és a souterrain majdnem teljes terjedelmében üzleti és raktári célokra szolgál, utóbbi az udvarok alatt is elkészült. A telek intenzív beépítése öt emeletsorral történt, azonban a mezzanin csak az utca felől szolgál üzleti célra, az

II. em. alaprajz.

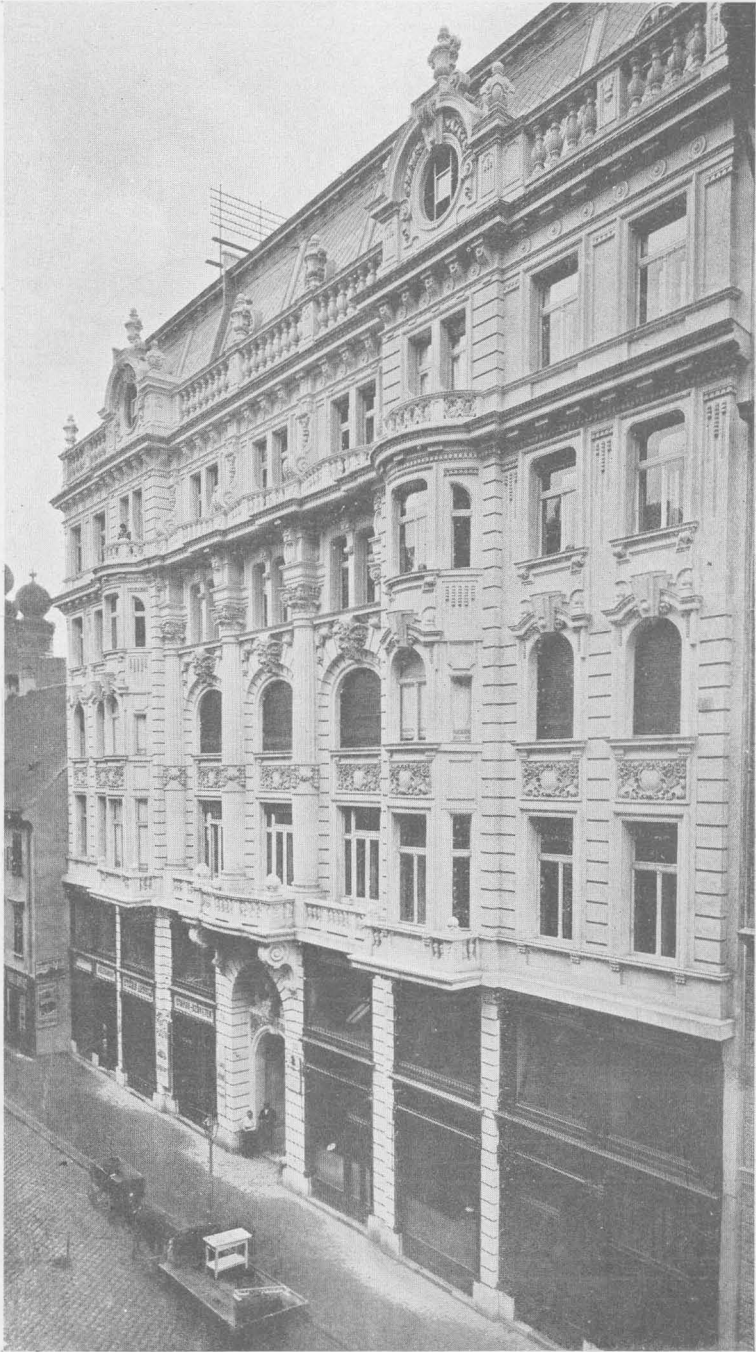
udvarban lakásokká van felosztva, ezért a hátsó rész csak négyemelet magasságú, viszont a hátsó udvar felé igen tágas atelierek készültek mansard-emelet gyanánt, a hosszú mellékudvarban pedig az ötödik emelet mosókonyhákul van fölhasználva.

Az épület igen szolid kiképzésű, minden részében elsőrangú anyagból készült. Homlokzata a tulajdonos kívánságára, erősen monumentális jellegben van tervezve, bérháznál eddigelé alig előforduló nagy arányokkal. Dacára ezeknek, költségei beépített köbméterenkint csupán 15·40 K-t tettek ki.

Hézagmentes, lábmeleg, rugalmas, könnyen tisztítható

„Karbonit“ asbest svéd padló
FÓNAGY és TÁRSA, Budapest, I. ker., Retek-utca 46. sz.

Főhomlokzat.
Faragó Miklós úr dohány-utcai bérháza.

Tervezte : *Dr. Hüttl Dezső.*

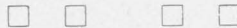
Lejárt tervpályázatok.

A *nagyszebeni köztemető építkezések homlokzata* tervpályázatán az első díjat *Schiller Jenő* pozsonyi építész „Memento mori” jeligéjű terve, második díjat *Fenyves Károly* aradi építész „Vivas voco, mortuus plango” jeligés terve nyerte. *Hoffmann József* nagyszebeni építész tervét a bíráló bizottság megvételre ajánlotta.

Belényesi vendéglő tervpályázatán 14 terv érkezett be, melyből a bíráló bizottság az első díjat *Román Miklós* bpesti építész „Modern” jeligéjű tervének, a második díjat *Papp Gyula* és *Szabolcs Ferenc* bpesti építészek „Biharország” jeligéjű tervének ítélte. (Közlésre előjegyezve.)

A *nagyváradai központi takarékpénztár* palotájának tervpályázatára 21 pályamű érkezett be. Ezek közül az első díjat ifj. *Rimanóczy Kálmán* nagyváradai építész, a második díjat *Rendes Vilmos* úgyancsak nagyváradai építész terve nyerte el. Dicsérettel emlékezett meg a bíráló bizottság a „Bémer-tér”, „Mercur II.”, „Rákóczy Ferenc”, „Erős”, „Üzletház” és „Freskó” jeligés pályamunkákról. (Legközelebbi számunkban közöljük.)

A *pesti Cheva cadischa* a városligetben építendő *gyógyíthatatlan betegek intézetének* terveire zártkörű pályázatot rendezett, a melyen 7 terv érkezett be. A bíráló bizottság két első díjat javasolt kiadni és pedg. egyiket Leiterszdorfer Béla, a másikat Bálint és Jámbor műépítészeknek; a második díjat Vágó testvérek, a harmadik díjat Fejér és Ritter építészeknek ítélte. (Közelebbi számunk egyikebe közöljük.)

Nedves falak, gyökeres kiszáritása, istálló-mennyezetek tökéletes páramentesítése „KOSMOS” hornyolt aszfalt-lemez alkalmazásával. ———

GREIF ANTAL

okl. mérnök műszaki irodája
Budapest, VIII., Salétrom-utca 10.
☎ TELEFON 89-24. ☎

LÁZÁR ALBERT FASZOBRÁSZ, BUDAPEST,
VIII., AGGTELEKI-UTCA 14/b.

MAYBÖHM K. üvegfestő, Budapest, VI., Országbíró-utca 33.
csakis művészi kivitelű szakmunkákra vállalkozik.

RÓZSAI KÁLMÁN ÉPÜLET- ÉS PORTÁLASZTALOS, BUDAPEST, VII. KER., ÓVODA-UTCA 14. SZ.
Lak- és kastélyberendezések, modern munkák stylszerű és pontos kivitelben adott terv szerint. Épület-, portál- és boltberendezések legszebb kivitelben. Költségvetés díjtalan. Telefon 62-13.

SZÁNTÓ ADOLF szobafestő és mázóló
Budapest, VI., Szív-utca 35.

Pályázati hirdetés

Erzsébetvárosban emelendő törvénykezési és fogház épület terveinek elkészítésére.

1. A pályázatban kizárólag magyar honos építészek vehetnek részt.
  2. A pályatervek aláírással nyújtandók be.
  3. A pályatervek 1.200 léptékben készíthetők, még pedig minden emelet-sornak egy-egy alaprajza, az épület egymástól eltérő homlokzatairól egy-egy homlokzati rajz és a tervezet megértéséhez szükséges metszetrajzok.
  4. A tervezetnek közbirtalom szerinti számítható átlagos költségvetés és egy rövid műleírás mellékelendő. A közbirtalom a pincefenék vonalától a főpárkány felső éléig számítható s a törvénykezési épületnél egy köbméterre 15 korona egységár, a fogháznál pedig 13 kor. egységár veendő fel.
  5. Az építési összköltségek a 650.000 koronát meg nem haladhatják, ezen összegben a telekrendezés költségei is bennfoglaltatnak.
  6. Az építési program, valamint a teleknek helyszínrajza a hivatalos órák alatt az igazságügyminiszterium segédhivatalának főigazgatójánál díjtalanul átvehető.
  7. Távlatrajzok nem készíthetők. A tervrajzok beüvegezése mellőzendő.
  8. Az aláírt pályatervek lepecsételve, 1907. évi február hó 15-ik napjának d. e. 10 órájáig a m. kir. igazságügyminiszterium segédhivatali főigazgatójánál átvételi elismervény mellett nyújtandók be. Postán vagy vasuton érkező pályaterveknél a feladás napja irányadó. Későbbben érkezett vagy a feltételeknek meg nem felelő tervek semmi esetben sem vétetnek figyelembe.
  9. A már benyújtott tervek vissza nem vonhatók. A pályatervek a benyújtás sorrendje szerint fognak felbontatni.
  10. A tervek a benyújtástól számított egy hónapon belül bíráltnak meg, s a bírálat befejezéséig kizárólag a bírálók által tekinthetők meg.
  11. A legjobbnak talált pályatervek közül az első 2600 korona, a második 1800 korona, a harmadik 1000 korona jutalomban részesül.
- A nem díjazott tervek bármelyike a bíráló bizottság ajánlatára a kincstár részéről 600 koronáért megvehető.
- Az első díj csakis abszolút becsű pályaműnek adatik ki, a többi díj azonban minden körülmények mellett kiadatik.
- A díjazott, vagy megvett tervek a kincstár korlátlan tulajdonába mennek át és az azokban foglalt eszmék bármelyikét a kivittel megbízandó építész a jelen épület végleges tervezésénél esetleg felhasználhatja.

STEINER és SZIMPER szobafestő és mázoló
BUDAPEST, IX. ker., Üllői-út 57. szám.

GROSSMANN ÁRMIN BUDAPEST, V., Harmincad-utca 4. sz. — KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
Elvállal díszítő-munkát valamint teljes lakberendezéseket. Raktár legújabb francia szövetekből és művészi kivitelű bútorközből, úgy klasszikus, mint modern kivitelben.

MARGITTA IGNÁC mázoló mester. Budapesten, VII., Dohány-utca 34. szám.

12. A kivitelre szóló megbízásra nézve miniszter fenntartja magának a szabad rendelkezési jogot és a tervpályázat eredményétől függetlenül a végleges tervezet elkészítésével bármely építész megbízhat.

13. A nem díjazott, illetőleg meg nem vett pályaművek a benyújtáskor kapott elismervény visszaszolgáltatása ellenében az igazságügyminiszterium segédhivatali főigazgatója által a pályázat eredményének kihirdetésétől számított két hónapon belül visszaadtnak. Ezen határidőn túl az át nem vett tervek a kincstár tulajdonába mennek át.

14. A pályaterveket hét tagból álló bizottság bontja fel és bírálja el. Ezen bizottság, amelynek határozata végérvényes és meg nem felelbezhető; következőkép állíttatik össze:

a) Az igazságügyminiszterium kebeléből kiküldendő 3 tag (ezek közül egyik az elnök:).

b) A magyar mérnök és építész egyesület kebeléből az igazságügyminiszter által meghívandó 1 tag.

c) A magyar építőművészek szövetsége kebeléből az igazságügyminiszter által meghívandó 1 tag.

d) A működő önálló építészek sorából az igazságügyminiszter által meghívandó 2 tag.

15. A pályaművek a bírálat megejtése után két héten át, később közléteendő helyen, a bírálati jegyzőkönyv egy másolatával együtt, közszemlére fognak kiállíttatni.

A pályázók a kiállítás mellőzését nem kérhetik.

16. Minden pályázó elismeri, hogy a pályázati feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Budapest, 1906. évi november hó.

A m. kir. igazságügyminiszter.

Tervpályázati határidők.

1906. dec. 15. Beregszászi törvényszéki épület. Benyújtandók a m. kir. igazságügyminiszteriumban. I. díj 2000 K., II. 1400 K., III. 800, megvétel 500 K.

1907. jan. 1. Szabadkai székház. Benyújtandók a polgármesteri hivatalhoz. I. díj 2400 K., II. 1200 K., III. 1000 K., megvétel 800 K.

1907. jan. 31. Herkulesfürdői vendéglő és szálloda. Benyújtandók a vagyonszövetség gazdasági hivatalába I. díj 1000, II. 800, III. 500 K.

1907. jan. 31. Brassói kórház átalakítása. Brassó város tanácsánál. I. díj 1500, II. 800 K.

1907. feb. 26. Szabadságharcoszobor. Székesfőváros tanácsánál. I. díj 12,000, II. 8000, III. 6000, IV. 4000, V. 3000 K.

1907. márc. 15. Kossuth-szobor. Arad polgármesterénél. I. díj 2000, II. 1000, III. 500 K.

Találmányok, szabadalmak, védjegyek

ügyeinek szakszerű
keresztülvitelét eszközöl

— TÖRÖK LÁSZLÓ

okleveles gépészmérnök,
hites szabadalmi ügyvivő

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 30. ☎ Telefon 87—02.

Ifj. MECHLOVITS TIVADAR
címtáblagyár — V., Váci-körút 55. szám.

Címtáblák és betűk. bádog, fa, fém
vagy üvegből minden kivitelben.
— Költségvetések díjtalanul. —

BOBITSCH ARTHUR

diszítő-festő, Budapest,
VIII. ker. Vig-utca 6. sz.